

Kansallisten Move!-mittausten tulokset Kontiolahdella vuonna 2025

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.01.2026 § 3

33/00.01.03.00/2026

Move! on valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, joka on suunnattu perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille. Järjestelmän tavoitteena on kannustaa oppilaita huolehtimaan omatoimisesti fyysisestä toimintakyvystään.

Fyysinen toimintakyky tarkoittaa elimistön kykyä selviytyä arjen fyysisistä tehtävistä, kuten koulumatkoista omin lihasvoimin, koulutarvikkeiden kantamisesta sekä liikkumisesta vaihtelevissa ympäristöissä ja alustoilla. Lisäksi toimintakyvyn ylläpitäminen ehkäisee istuvan elämäntavan haittoja ja tukee luonnollista liikkuvuutta.

Move!-mittauksissa arvioidaan oppilaiden kestävyyttä, nopeutta, voimaa, liikkuvuutta sekä motorisia ja havaintomotorisia taitoja. Tulokset raportoidaan ryhmittäin (tytöt ja pojat) 5. ja 8. vuosiluokilla. Mittaustulokset jaetaan kolmeen tulosluokkaan, joita kuvataan hymiöin:

- Ylin luokka: Mittaustulos on terveyttä ja hyvinvointia edistävällä tasolla, eli oppilaan fyysinen toimintakyky edistää hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan.
- Keskimäinen luokka: Mittaustulos on terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävällä tasolla, eli oppilaan fyysinen toimintakyky ylläpitää hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan.
- Alin luokka: Mittaustulos on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla, eli oppilaalla voi olla vaikeuksia selviytyä väsymättä arkipäivän toiminnoista.

Move!-tuloksia hyödynnetään mm. liikunnanopetuksessa, opiskeluhuollossa, kouluterveydenhuollossa sekä alueellisessa hyvinvointityössä. Järjestelmä on osa Suomi liikkeelle -ohjelmaa, jonka tavoitteena on vahvistaa koulujen liikunnallista toimintakulttuuria.

Perusopetuslain 2 §:n 2 momenttiin on lisätty muutos, jonka mukaan esi- ja perusopetuksen tulee edistää liikunnallista elämäntapaa. Lakimuutos astuu voimaan 1.8.2026 ja huomioidaan jatkossa opetussuunnitelmassa sekä koulupäivän ja harrastustoiminnan suunnittelussa. Myös Move!-mittauksia hyödynnetään liikunnallisen elämäntavan edistämässä.

Kontiolahdella on tehty tietoista työtä oppilaiden omaehtoisen liikkumisen lisäämiseksi. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta painottuu liikuntakerhoihin ja matalan kynnyksen harrastuksiin. Lisäksi liikuntapalvelut on palkannut liikuntaneuvojan yhtenäiskouluille Move!-polku-hankerahoituksella.

Kontiolahdella syksyn 2025 Move!-mittaukseen osallistui 98 prosenttia 5.-luokkalaisista ja 92 prosenttia 8.-luokkalaisista. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tasolla.

Taulukossa on esitetty Kontiolahden kunnan vuoden 2025 kokonaistulos verrattuna Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja valtakunnallisiin tuloksiin. Suluissa on ilmoitettu edellisvuoden (2024) tulos.

Vuosiluokka	Kontiolahti	Pohjois-Karjala	Koko maa
5. lk. tytöt	25,8 % (38,7 %)	33,3 %	34 %
5. lk. pojat	33 % (32,6 %)	33,6 %	35,1 %
8. lk. tytöt	47,3 % (31,6 %)	44 %	41,8 %
8. lk. pojat	44,4 % (50 %)	38,6 %	37,4 %

Kontiolahtelaisten oppilaiden tulokset ovat parantuneet edellisvuoteen verrattuna 5. luokan tytöillä sekä 8. luokan pojilla. On kuitenkin huomioitava, että Lehmon koulun 8. luokan poikien edellisvuoden tulokset eivät olleet tallentuneet Move!-järjestelmään, mikä heikentää tulosten vertailtavuutta.

Sen sijaan 8. luokan tyttöjen osuus alimmassa tulosluokassa – eli niiden oppilaiden, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla – on kasvanut merkittävästi. Myös 5. luokan poikien tulos on heikentynyt hieman edellisvuodesta.

Kontiolahtelaisten viidesluokkalaisten oppilaiden kokonaistulokset olivat sekä hyvinvointialueen että valtakunnallisia tuloksia paremmat. Kahdeksasluokkalaisten tulokset olivat puolestaan verrokkiryhmiä heikkommat.

Kontiolahden 5.- ja 8.-luokkalaisten Move!-mittausten vuoden 2025 tulokset ovat oheismateriaalina. Valtakunnalliset, hyvinvointialue- ja kuntakohtaiset tulokset löytyvät Opetushallituksen verkkosivuilta: <https://www.oph.fi/fi/move/move-mittaustulokset>

Lisätietoja: opetuspalvelujen erityisasiantuntija Annastiina Säkkinen, p. 050 595 3912.

Kasvatus- ja koulutusjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä Move!-mittausten tulokset tiedokseen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Opetuspalvelujen erityisasiantuntija Annastiina Säkkinen oli paikalla tämän asian keskustelun ajan klo 18:05–18:23 ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.